

області бізнесу для місцевих компаній, що сприяє економічному зростанню.

Для вирішення та упорядкування вищезазначених питань необхідно удосконалити існуючу нормативно-правову базу у сфері діяльності ДФСУ, розробити та прийняти певні нормативно-правові акти, які урегулюють актуальні практичні питання, щодо розробки, прийняття, та експлуатації електронного та програмного забезпечення у ДФСУ. Прикладом таких дій у розвинутих країнах світу є використання закону про кібербезпеку. В Китаї цей закон вступив у силу 1 червня 2017 року. Він складається з шести розділів і доповнення. Закон вимагає обов'язкової державної сертифікації для мережевого обладнання та програмного забезпечення, щоб всі дані про компанії та китайських громадян зберігалися на внутрішніх серверах, а за межі країни передавалися лише з дозволу влади.

Список бібліографічних посилань

1. У 2017 році до органів ДФС надіслано близько 300 млн. електронних документів // Державна фіскальна служба України : офіц. портал. URL: <http://sfs.gov.ua/media-tsentr/novini/320955.html> (дата звернення: 03.04.2018).

2. Наталія Каленіченко: ДФС за 1 секунду обробляє до 100 електронних документів // Богодухівська міська рада : офіц. портал. URL: <http://bogodukhiv-rada.gov.ua/slobozhanska-odpi-gu-dfs-u-xarkivskij-oblasti-diyalnist> (дата звернення: 03.04.2018).

Одержано 16.04.2018

УДК 342.51

Віктор Анатолійович Волков,

*здобувач Харківського національного університету
внутрішніх справ*

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО СТАТУСУ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА КОНТРОЛЮ ЗА НАРКОТИКАМИ

На Державну службу з лікарських засобів та контролю за наркотиками як центральний орган виконавчої влади України покладено обов'язок щодо реалізації державної політики у сферах контролю якості та безпеки лікарських засобів, медичних

виробів та обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу; ліцензування господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової та роздрібною торгівлі лікарськими засобами, обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів; державне регулювання і контроль у сферах обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та протидії їх незаконному обігу. Вищевикладене дає змогу говорити про особливу роль цієї служби в механізмі виконавчої влади, а також про наявність у неї певного кола повноважень, які реалізуються у суспільних відносинах державно-владного (управлінського) характеру. Участь у відносинах такого типу та приналежність до виконавчої гілки влади, на нашу думку, зумовлюють наявність у Державної служби з лікарських засобів та контролю за наркотиками правового статусу, врегульованого нормами адміністративного права – тобто адміністративно-правового статусу. Вважаємо, що ця правова категорія потребує певного наукового аналізу, враховуючи наявні зміни в системі центральних органів виконавчої влади, перерозподіл повноважень між ними, а також тенденцію до децентралізації управлінських функцій держави.

В узагальненому вигляді під правовим статусом органу виконавчої влади слід розуміти визначене нормами права його становище в загальній системі органів виконавчої влади, що виражається у його призначенні, структурі, компетенції, відповідальності, підзвітності та підконтрольності та дозволяє йому бути суб'єктом відповідних суспільних відносин.

Що стосується власне категорії «адміністративно-правовий статус» органу виконавчої влади, то це визначене нормами права, в т.ч. адміністративного, його становище в загальній системі органів виконавчої влади, яке виражається у його призначенні, функціональній спрямованості, організаційній структурі, підзвітності, підконтрольності, компетенції, відповідальності, що дозволяє йому бути суб'єктом адміністративно-правових відносин.

Зважаючи на викладене вище, вважаємо, що під адміністративно-правовим статусом Державної служби з лікарських засобів та контролю за наркотиками слід розуміти визначене нормами права, в т.ч. адміністративного, становище служби в загальній системі органів виконавчої влади, яке виражається у її

призначенні, функціональній спрямованості, організаційній структурі, підзвітності, підконтрольності, компетенції, відповідальності, та дозволяє їй виступати суб'єктом адміністративно-правових відносин.

Складовими елементами адміністративно-правового статусу Державної служби з лікарських засобів та контролю за наркотиками визначимо:

- інституціональний блок (мета, завдання, функції);
- організаційно-структурний блок (порядок створення, ліквідації, реорганізації, тип організаційної структури, підзвітність, підконтрольність);
- компетенційний блок (повноваження, предметна та територіальна підвідомчість, особливості відповідальності, гарантії реалізації повноважень).

Розглянемо ці елементи дещо детальніше. Метою Державної служби з лікарських засобів та контролю за наркотиками (як кінцевого результату її діяльності) можемо визначити забезпечення якості та безпеки лікарських засобів, медичної техніки і виробів медичного призначення, належного режиму обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів.

Завданнями Метою Державної служби з лікарських засобів та контролю за наркотиками є:

- участь у формуванні та реалізації державної політики у сферах контролю якості та безпеки лікарських засобів, медичних виробів та обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу;
- ліцензування господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, імпорту лікарських засобів, оптової та роздрібної торгівлі лікарськими засобами, обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;
- технічне регулювання у сферах якості та безпеки лікарських засобів, медичних виробів та обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;
- здійснення державного регулювання і контролю у сферах обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та протидії їх незаконному обігу.

Щодо функцій цієї служби, то їх можна розглядати з двох позицій. По-перше, їх можна класифікувати за предметною ознакою:

- функція правового регулювання у сферах обігу лікарських засобів, наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;
- функція ліцензування у сферах обігу лікарських засобів, наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;
- контрольна функція у сферах обігу лікарських засобів, наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;
- функція технічного регулювання у сферах обігу лікарських засобів, наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів;
- функція взаємодії та міжнародного співробітництва.

За ознакою способів організації впливу цього органу виконавчої влади на суспільні відносини, вона виконує наступні управлінські функції: прогнозування, планування, контроль, облік, інформаційного, кадрового, матеріально технічного забезпечення.

Організаційно-структурний блок адміністративно-правового статусу Державної служби з лікарських засобів та контролю за наркотиками, характеризується наступним. Ця служба є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Міністра охорони здоров'я. Власна назва «Державна служба» відповідає нормативному положенню, що більшість функцій цього центрального органу виконавчої влади складають функції з надання адміністративних послуг фізичним і юридичним особам.

Організаційна структура Державної служби з лікарських засобів та контролю за наркотиками представляє собою обумовлену її цілями завданнями, функціями сукупність внутрішніх та зовнішніх структурних елементів та зв'язків між ними, яка забезпечує оптимальний рівень здійснення повсякденного державного управління, розподіл повноважень та контроль за прийняттям рішень у сферах контролю якості та безпеки лікарських засобів, медичної техніки і виробів медичного призначення, обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та протидії їх незаконному обігу.

За територіальним принципом в структурі Державної служби з лікарських засобів та контролю за наркотиками можна виділити підрозділи компетенція яких розповсюджується на всю

територію держави (центральный апарат) та територіальні підрозділи (відповідні обласні управління). За принципом стійкості управлінських зв'язків – підрозділи «прямого управління» (територіальні підрозділи, центральный апарат) та «опосередкованого управління» (підвідомчі прибуткові організації).

Компетенцію Державної служби України з лікарських засобів та контролю за наркотиками слід визначити як встановлену нормативно-правовими актами сукупність повноважень (прав і обов'язків), які мають просторові межі та реалізуються у сферах контролю якості та безпеки лікарських засобів, медичної техніки і виробів медичного призначення, обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу.

Підсумовуючи викладене вище, вважаємо, що адміністративно-правовий статус Державної служби з лікарських засобів та контролю за наркотиками є першочерговим серед інших її статусів, адже:

- по-перше, ця служба є органом виконавчої влади, та відповідає за реалізацію державної політики у сферах контролю якості та безпеки лікарських засобів, обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, протидії їх незаконному обігу, тобто здійснює відповідну державно-управлінську діяльність і є суб'єктом адміністративного права;

- по-друге вона наділена державно-владними повноваженнями у вищезазначених сферах, може застосовувати заходи адміністративного примусу, використовує відповідні способи адміністративно-правового регулювання: дозвіл, заборона, зобов'язання;

- по-третє, реалізуючи надані їй повноваження, вона вступає в особливий вид суспільних відносин – адміністративно-правові відносини. Ці відносини мають державно-владний характер, тобто один з суб'єктів (Державна служба з лікарських засобів та контролю за наркотиками) завжди наділена державою владними повноваженнями щодо інших учасників відносин, виступає від її імені, та застосовує у разі необхідності заходи державного примусу.

Одержано 16.04.2018

